

Gyurcsó István: Hóvirág

*Csingiling, csingiling,
enyém most a szó,
lehet körülöttem
akármennyi hó.
Én vagyok az első
tavaszi virág,
játszik a szél, játszik,
köszönt a világ!*

Felelős kiadó: Kulcsár Judit
Szerkeszti: Kollégiumi médiaműhely

Babus Lapok

A BABUS JOLÁN KÖZÉPISKOLAI
KOLLÉGIUM

DIÁKLAPJA

XXV. ÉVFOLYAM

105. szám
2022. január-február

JELES NAPOK

Januári jeles napok

Január 1. - Újév napja

Az év legvidámabb éjszakáját, a szilvesztert követő nap. A Gergely-naptár bevezetése óta e naptól számítjuk az új naptári év kezdetét. Ezen a napon bőséget, jó egészséget, szerencsét kívánnak egymásnak az emberek az új esztendőre. Azt mondják, hogy amit az ember az újév hajnalán álmodik, az beteljesül. Szerencsevarázsló, gonoszűző, termékenységvarázsló ünnepként tartják számon. Számos, étkezéssel kapcsolatos szokás is kialakult az idők során. Például úgy tartják, hogy tilos baromfihúst enni, mert a szárnyas elkaparja a szerencsét. A disznóhús és a lencse azonban bőséget hoz az új esztendőben.

Január 6. Vízkereszt, a háromkirályok napja

A legrégebbi egyházi ünnep: a karácsonyi ünnepkör zárónapja és a farsang kezdete. Általában ilyenkor szedik le a karácsonyfát. Nevét onnan kapta, hogy Jézus e napon keresztelkedett meg a Jordán folyó vizében. A templomokban megszentelik a vizet. A szenteltvíznek gyógyító ereje van és elűzi a gonoszt. A hívő emberek ezzel a vízzel szentelik meg a házukat. A gazdaasszony meghinti vele a szoba négy sarkát, hogy a gonosz szellem azt is elkerülje. Megszórják vele az esküvőre induló menyasszonyt és vőlegényt, valamint a haldoklót. Belemártják a vízbe a zsebkendőt, és azzal borogatják a fejfájós embert. A szenteltvíznek tisztító erőt is tulajdonítottak. Megszentelték vele a gyermeket váró asszony fekhelyét, öntöttek belőle az újszülöttek fürdővizébe. Adtak egy kortyot a gyerekeknek is, hogy egészségesek és jók legyenek.

A háromkirályok név a kis Jézus születését köszöntő napkeleti bölcsek - Gáspár, Menyhért, Boldizsár - személyére utal. A napkeleti bölcsekhez kapcsolódó régi a hagyomány a háromkirályjárás. A gyerekek cifra ruhába öltözve, járnak házról házra és a betlehemi királyok nevében jókívánságokat mondanak a gazdának és családjának.

KOLLÉGIUMBÓL JELENTJÜK

„Nevettünk mi eleget, búcsúztattuk a telet..!”

Február vége felé, egész pontosan a torkos csütörtök estéjén szerveztük meg a kollégiumban télbúcsúztató, vidám farsangi rendezvényünket. Ezúttal rendhagyó formában, a tanulócsoporthoz számára külön helyszíneken került sor a több fordulóból álló vetélkedőre. A vetélkedő minden feladata természetesen a farsang témaköréhez kapcsolódott. A feladatok ismertetését, az újabb feladatok átadását, a kiszabott idő betartását és a pontozást a DT tagjai végezték.

Első feladatként egy tizenöt kérdésből álló kvíz kellett megoldani, melyben a farsang történetével, a magyar és más népek farsangi népszokásaival kapcsolatos kérdések szerepeltek. A második egy keresztrejtvényt, titkosírást és egyéb feladatokat tartalmazó rejtvény megfejtése volt. A harmadik feladatban egy velencei álarcost ábrázoló képet kellett időre összerakniuk a játékosoknak. Végül fánkező versenyre került sor, amelyben az a csapat kapta a legtöbb pontot, amelynek játékosa adott idő alatt a legkevesebbet fogyasztott el a fánkjából. A vetélkedő alatt mindegyik csapatban jó volt a hangulat, a móka, a vidám nevetés hangja betöltötte a földszinti tanulókat.

A vetélkedő végeztével mindannyian átvonultunk az ebédlőbe, ahol bemutatkoztak a jelmezbe öltözött csapattagok. Volt közöttük barna mackó, arab sejk, menyasszony, bohóc és még mexikói szappanopera hősnő is! A versenyző csapatok és a jelmezesek egyaránt jutalmat vehettek át. Az ünnepi vacsora mellé pedig az alkalomhoz méltóan farsangi fánkot is kaptak a diákok.

Diákfórum a kollégiumban

A kollégiumi Diákönkormányzat minden tanév első félévének végén megszervezi a közgyűlést, mely a diákság első számú közösségi, érdekképviseleti és értékelő fóruma. Ebben a tanévben február 22-én 18 órától került sor a rendezvényre a kollégiumi tagság teljes részvételével.

A közgyűlés megnyitásként Németh József elnök köszöntötte a résztvevőket, majd ismertette a DT beszámolóját az elmúlt félév tevékenységéről. Értékelte a Diákönkormányzat rendezvényeit - az Elsősavatas, a Névadó-hét és a Mikulás- jól sikerültek, a diákok meglepedésére szolgáltak. Megemlíttette azokat a diákokat, akik feladatot vállaltak a programok megszervezésében és lebonyolításában.

Ezt követően a kiváló tanulók jutalmazása következett. Az első félévben 13 diák ért el 4,5 feletti átlagot, ők ajándékutalványt vettek át Albirt Andrea intézményvezető-helytettől, majd Nyilas Vanda érdekvédelmi felelős röviden ismertette az első félév eredményeit iskolatípusok szerint. Ezután a két végzős DT tag munkáját köszöntük meg. Berec Viktória és Németh József lelkiismeretesen vett részt a diákönkormányzati munkában, ezen kívül a közösségi élet más területein is aktívan tevékenykedtek.

A közgyűlés végén Tompa Zoltán sportfelelős ismertette a második félév rendezvényeit, illetve elmondta észrevételeit a kollégiumi élet néhány területét illetően. Ezek között szerepelt a szobák, a környezet rendje, tisztasága, a házirend betartása, a kollégista diákok magatartása. Végül a diákok kérdéseket tehetek fel és elmondhatták ötleteiket, javaslataikat az elhangzottakkal kapcsolatban.

JELES NAPOK

A farsang története

A farsang a vígság azon időszakát jelzi, mely a húsvéti nagyböjtöt megelőzi. A Farsangot rendszeren jan. 6-ától hamvazó szerdáiig számítják. Velencében már István-napján (dec. 26.), Spanyolországban pedig Sebestyén-napkor (jan. 20.) kezdődik a

Farsang, Rómában csakis a hamvazó szerdát megelőző 11 napot mondják Farsangnak, illetve karnevál-nak. Sok helyen a hamvazó szerdát megelőző héten tartják a voltaképpeni Farsangot, mely minálunk húshagyó kedden éri el befejező tetőpontját. A Farsang hazája Olaszország, manapság is az olasz, különösen a velencei Farsang vagy karnevál utolsó hete a leghíresebb népnépek közé tartozik.

A Farsang ma

A farsang vízkeresztkor (január 6.) kezdődő és hamvazószerdái (váltó időpont) tartó, évszázadok óta évente megismétlődő ünnepsorozat, nagyon gazdag szokáshagyománnyal. Megelőzi a karácsonyi ünnepekör, és követi a húsvéti ünnepekör, pontosabban annak kezdete, a húsvétot megelőző 40 napos böjt. A hagyományok szerint ez az önfeledt mulatozás, dús lakomák időszaka, amikor búcsúznak a téltől és köszöntik a tavaszt.

Farsangi népszokások

A tél és tavasz küzdelmét szimbolizáló, eredetileg pogány ünnepséget - sikertelen üldözését követően végül - a keresztény egyház is elfogadta, és keresztény elemekkel ruházta fel. Bár a farsang hazája Olaszország, Magyarországon a német fasching szót vettünk át a karnevál helyett ezen időszak, és a hozzátartozó hagyományok megnevezésére. Nem kötődik hozzá jelentős vallási ünnep, alapvetően néphagyományokra épül.

A farsangot a mulatozás, lakomák, vidámság, életöröm, szórakozás, bolondozás, tánc, bálók jellemzik, azaz az önfeledt ünneplés a húsvéti böjt előtt. A gazdag lakomákkal a természetet kívánták bőségre ösztönözni. Hagyományosan ilyenkor tartották az esküvőket is. A legismertebb farsangi népszokások az asszonyfarsang, alakos játékok, farsangi jelmezek, köszöntők, farsangtemetés. Farsanghoz kötődik egyik legérdekesebb népszokásunk, a mohácsi busójárás is.

Az ételek közül Magyarországon tipikusan a húsételek, kocsonya, káposzta és a farsangi fánk terjedtek el.

JELES NAPOK

Január 18. - Piroska napja

Igazi időjóslo nap. Ha ezen a napon fagy, akkor a megfigyelések szerint még negyven napig tart a hideg idő.

"Ha Piroska napján fagy, negyven napig el nem hagy."

Január 20. - Fábián és Sebestyén napja

A néphit szerint ezen a napon ébrednek fel a fák téli álmukból. Úgy tartják, ilyenkor vizet szívnak fel a talajból, és megindul bennük az élet.

Január 22. - Vince napja

Vince napját a hagyomány a szőlőtermesztéssel hozta kapcsolatba. A néphit szerint ezen a napon vesszőt kell metszeni a szőlőtöről, ezt nevezik vincevesszőnek, s vízbe kell tenni. Ha az ág kihajt, akkor jó termés várható őszre.

A Vince-napi időjárásból is jósoltak a jövő évi termésre:

"Hogyha szépen fénylik Vince, megtelik borral a pince"

Egyes tájakon a kukoricatermés nagyságára is következtettek a jégcsapok hosszúságából: amilyen hosszúak voltak a jégcsapok, olyan hosszúak lesznek a kukoricacsövek.

Január 22. - A magyar kultúra napja

A Himnusz nemzeti imádságunk. A kézirat szerint Kölcsey Ferenc 1823-ban Szatmárcsekén, e napon fejezte be a Himnusz írását, mely eredetileg *A magyar nép zivataros századaiból* címet viselte. Erkel Ferencet, a XIX. század egyik híres magyar zeneszerzőjét felháborította, hogy a magyar gyerekek a magyar iskolákban az osztrák császári himnuszt éneklék. Hazatérve, mely megindultságában a harangok zúgására emlékeztető dallamot komponált Kölcsey verséhez. Így született meg a Himnusz, amely 1844. július 2-án csendült fel először. 1949 óta a magyar nép hivatalos himnusza.

1992 óta a Himnusz keletkezésének napján, január 22-én ünnepezzük a kultúra napját.

Január 25. - Pál napja

E napon a kemény téli időjárás lassan megfordul, enyhébb lesz. A napot pálfordulónak is nevezik, arra a bibliai történetre emlékezve, mely szerint Saul, aki a keresztényeket és Jézust könyörtelenül üldözte, a Damaszkuszba vezető úton találkozott Krisztussal. A találkozás olyan nagy hatással volt rá, hogy testestül-lelkestül megváltozott, Krisztus üldözőjéből egyik leghívebb követőjévé vált. A megtért Saulból Pál apostol lett. Innen ered a pálfordulás elnevezés, amikor valaki egyik pillanatról a másikra megváltozik.

Ha Pál napján fúj a szél, szűkös szénatermesre lehet számítani. Ha viszont derült az ég hosszan tartó hideg várható. Ha havazik, hamar véget ér a tél.

Nyíregyházán jártunk

A kilencedik évfolyam AJKP-s tanulói január 12-én egy újabb kellemes és tartalmas kiránduláson vettek részt, ezúttal megyeszékhelyünkön. Reggel 8 óra után indult el autóbusszal a kis csapat. A napsütéses téli időben egy óra alatt oda is értünk Nyíregyházára és a belvárosban sikerült is parkolóhelyet találnunk. Amint kiszálltunk a buszból, rá kellett jönnünk, hogy a napsütés ellenére eléggé hideg van. Így hát rövidebbre fogtuk a sétát, de a Móricz Zsigmond Színház épületét és a parkot, benne Bessenyei György szobrát így is szemrevételeztük.

A parkon átvágva eljutottunk a Jósza András Múzeum épületéhez. A délelőtt a múzeum állandó kiállításainak megtekintésével telt, mely rengeteg érdekességet, szép látnivalókat, egy igazi „rendhagyó történelemórát” jelentett nekünk. Láttuk azt az egyedülálló régészeti leletegyüttest, amely megyénkben került elő, jórészt a múzeum névadója, Jósza András munkája nyomán. Egy másik teremben Benczúr Gyula festőművész munkáiból válogatott gyűjteményt láthattunk. Ezután az aranypézn történetét követhettük nyomon a Sárga ördög című kiállításon. Megnéztük még a Nyíregyháza katonasága, az Ősi mesterségek nyomában és az „Én elmentem a vásárba...” című kiállításokat, végezetül a Jósza András emlékszobát.

A múzeumból a sétálóutcán át a McDonald's étterembe mentünk, már mindannyian jól megeheztünk a délelőtti múzeumtúra után! Miután megebédeltünk, visszasétáltunk az autóbushoz és azzal mentünk át a Nyírplázába. Itt a „Clifford a piros kutya” című vidám családi filmet nézhettünk meg. Mindannyian jól szórakoztunk, kellemesen éreztük magunkat nemcsak a moziban, hanem egész nap. Reméljük, hogy több ehhez hasonló kiránduláson, programon vehetünk majd részt!

Februári jeles napok

Végre itt a tél utolsó, és az esztendő legrövidebb hónapja! Az elnevezés a “februa” szóból származik, ami tisztító-és tisztítást jelent. Ez a húsvét előtti időszakra utal, hisz testünket, lelkünket, sőt lakásunkat is fel kell készíteni a keresztények legnagyobb ünnepére.

Február 3.

Szent Balázs püspök napja. Balázs a torokbetegségek ellen védő szent, a legenda szerint megmentett egy halszálkát nyelt fiút. Mivel Magyarországon még a XX. század első felében is - a védőoltás bevezetéséig - rettegett és sok áldozatot követelő betegség volt a diftéria, más néven torokgyík, érthető, hogy ennek a szentnek komoly kultusza alakult ki. A balázsolás alkalmával a katolikusoknál a pap a gyermek álla alá két gyertyát tesz keresztbe, és könyörgő imát mond érte.

Szokásban volt az iskolás korú gyermekek balázsjárása is. Ez a Gergely-naphoz hasonló adománygyűjtő szokás, amikor a maskarába öltözött gyerekek köszöntik a háziakat, azok pedig a tanítónak adományokat küldenek (szalonnát, tojást, zsírt).

Február 19.

Zsuzsanna ótestamentumi nőalak napja. A gyönyörű asszonyt fürdés közben a vének meglesték, majd házasságtörés hamis vádjával illették. Zsuzsanna azonban tisztázta magát és a véneket elítélték. Ezt a bibliai történetet adták elő az ún. Zsuzsanna-játék során dramatizált formában. Ehhez a naphoz is kötődik időjárás megfigyelés. Állítólag ekkor szólal meg a pacsirta, melynek éneke a tavasz közeledtére utal.

Február 24.

Mátyás napja. Azt tartják, ha hideg az idő, Mátyás feltöri a jeget, ha viszont nem talál, akkor csinál. Azaz hirtelen időjárás változást vártak ettől a naptól. Egyes vidékeken azt tartják a Mátyás-napkor kikelő kiscsirke verekedős lesz. Február a hóvirág hónapja. Ekkor jelenik meg a telet búcsúztató kedves növény.